Komission ehdotus direktiiviksi sisävesiliikenteen ammattipätevyyksien tunnustamisesta 18.2.2016

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi sisävesiliikenteen ammattipätevyyksien tunnustamisesta (COM(2016) 82 final). Direktiivillä kumottaisiin sisävesiväylien tavara- ja matkustajaliikenteen kansallisten pätevyyskirjojen myöntämisperusteiden harmonisoinnista yhteisössä annettu neuvoston direktiivi 96/50/EY (myöntämisperustedirektiivi) ja sisävesiväylien tavara- ja matkustajaliikenteeseen myönnettyjen kansallisten pätevyyskirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta annettu neuvoston direktiivi 91/672/ETY (pätevyyskirjadirektiivi).

Tausta ja nykytila

- Direktiivin tarkoituksena on varmistaa Euroopan suurten jokien (Tonava, Rein, Elbe, Oder-Naisse ja Rhone) rajat ylittävän liikenteen yhteen toimivuus ja harmonisointi. Ehdotus on tehty näistä lähtökohdista.
- Päämääränä työvoiman vapaan liikkuvuuden tehostaminen
- Tavoitteena lisätä turvallisuutta ja sisävesiliikenteen työpaikkojen houkuttelevuutta, harmonisoida koulutus- ja pätevyysvaatimukset sekä lisätä niiden keskinäistä tunnustamista jäsenvaltioiden alueilla.
- Suomi ei ole soveltanut myöntämisperusteiden harmonisoinnista annettua direktiiviä. Suomi on kuulunut pätevyyskirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta annetun direktiivin soveltamisalaan, mutta käytännössä tunnustamispyyntöjä ei ole tullut
- Suomen sisävedet toisentyyppisiä; ei juurikaan yhteisiä sisävesiä muiden jäsenvaltioiden kanssa. Lisäksi liikennöinti pääasiassa järvillä, ei joilla.
- Yhtenäistä ja vapaata liikennettä rannikko/saaristomeren ja sisävesien välillä, jonka vuoksi yhtenäiset tekniset sekä pätevyyttä koskevat vaatimukset näiden välillä tarpeen.

Mikä muuttuisi

Suomen tavoitteena on ensisijaisesti pysyä direktiivin ulkopuolella, kuten tähän saakka. Toissijaisesti pyrkimys on saada sopivat poikkeamismahdollisuudet.

Direktiivin määräykset muuttaisivat eri osa-alueita seuraavasti:

- **Miehistö- ja päällystöhenkilöstön pätevyys- ja koulutusvaatimukset**
- **Myöntämisperusteet – pitkät työkokemusvaatimukset**
- **Terveysvaatimukset ja lääkärien hyväksyminen**
- **Pätevyys- ja työkokemuksen rekisteröintiä koskevat vaatimukset ja rekisteröinti**
- **Oppilaitosten, opetussuunnitelmien sekä käytettävien simulaattoreiden hyväksymisvaatimukset**
- **Hallinnon myöntämät dokumentit** ja niiden vastavuoroinen tunnustamisen EU-alueella.
- **Toiminnan seuraaminen laatujärjestelmän avulla ja puolueettoman tahon tekemä arviointi viiden vuoden välein**
- Menetelmä laittomuuksien torjumiseksi
- Tiedonvaihto muiden maiden kanssa
- Laittomuudet ja väärennökset rangaistaviksi
- Komissiolle laajat valtuuden antaa yksityiskohtaisempia säännöksiä yllä olevaan liittyen

Merkittävimmät vaikutukset ja tämänhetkinen tilanne

- Poikkeamat
    - Mahdollisuudet poiketa soveltamisesta ja säilyttää nykyiset vaatimukset – samat pätevyydet rannikolla ja sisävesillä
- Vedottavat erityisolosuhteet
    - Perusteena poikkeamiselle liikenteen poikkeava luonne
    - Työvoiman sisäinen liikkuvuus
    - Lyhyt liikennöintikausi – pätevyyksien saaminen hidasta
- Työvoiman vapaan liikkuvuuden varmistaminen ilman direktiivin soveltamista
    - EU-pätevyyksien tunnustaminen